

Aptieka ar vēstures elpu

Aptieka atrodas Gaujienā, “Nolejās”. Aptiekas iekštelpas ir skaistas un baltas. Tās rada īstas senlaiku aptiekas tēlu. Šīs aptiekas vadītāja ir *Guntra Kalniņa*.

Aptiekai Gaujienā ir sena vēsture - tā aizsākās 19. gs. 80. gados, kad šajā pusē vēl saimniekoja barons Voldemārs fon Vulfs. Viņam sākotnēji piederēja aptiekas iekārta un zāles, bet ārstu un aptiekāru viņš algoja kopīgi ar pagastu. Ik pa laikam mainījās aptiekas atrašanās vietas un aptiekāri, līdz 1927. gadā aptieku iegādājās provizors Emīls Jirgenšons, kurš 1939. gadā aptiekas vajadzībām uzcēla jaunu divstāvu māju un nosauca vārdā “Nolejas”. Kopš tiem laikiem aptieka atrodas šajā mājā un ir saglabājusi savu sākotnējo izskatu. Par mājas īpašniekiem pēc valsts neatkarības atgūšanas atkal kļuva Jirgenšonu ģimene. Kara līkloču nesaudzēts, pats Emīls Jirgenšons mira izsūtījumā, bet ģimene devās emigrācijā un dzīvo ārpus Latvijas, tomēr atbildīgi gādā par to, lai aptiekai tiktu saglabāts sākotnējais veidols. Pat baltā podiņu krāsns vēl šodien tiek kurināta un skapīši ik pa laikam tiek pielaboti, lai nezaudētu savu funkcionalitāti.

Kopš 1999. gada šajā aptiekā strādā Guntra Kalniņa, kuru izjautāju par darba gaitām un aptiekas pastāvēšanu mūsdienās. Viņa intervijas sākumā iepazīstina ar biezu grāmatu par Gaujienas vēsturi, kurā ar fotogrāfijām un aprakstu atspoguļota arī Gaujienas aptiekas vēsture.

Iepazīstoties ar grāmatā aprakstītajiem aptiekas vēstures līkločiem, rodas jautājums, kas tad pa šiem pēdējiem gadiem ir mainījies un kādi jauninājumi aptieku šajā gadsimtā skāruši?

Agrāk aptiekā tika izgatavotas zāles, to izgatavotāja Inta Kūma šeit nostrādāja 35 gadus. Mūsdienās zāles uz vietas vairs netaisām, jo tas izmaksātu pārāk dārgi. Izgatavojamās zāles pasūtām pēc pieprasījuma Rīgā “Farma Balt Aptiekā”, kuras mums piegādā vienu reizi nedēļā.

Ir padomāts par ērtībām cilvēkiem ar kustību traucējumiem - ir izbūvēts uzbraucamais celiņš ar zvana pogu pie tā, lai vajadzības gadījumā varam palīdzēt. Ir uzlaboti darba apstākļi darbiniekiem, veicot nelielus remontus aptiekas iekštelpās.

Pēdējo gadu pārmaiņas ir speciālā kases sistēma, kuru mums palīdzēja iegādāties un ieviest lieltirgotava “Oribalt Rīga”, tādējādi kļūvām par aptieku apvienības “SirdsAptieka” biedru, kas arī pieder šim uzņēmumam. Esmu apmierināta ar šo sadarbību gan izpalīdzīgās attieksmes ziņā, gan arī ar plašo un klientiem izdevīgo sortimentu. Šajā gadā ir uzsākta arī zāļu iepakojumu svītrkodu nomainīšana, kas pasargās no viltojumiem, un ir Eiropas Savienības iniciēta.

Kas jūs pamudināja izvēlēties farmaceita profesiju un vai esat Gaujienā ienācēja?

Pamatskolas gados izlēmu, ka būšu farmaceite un kopš tiem gadiem savu nodomu nemainīju. Pēc vidusskolas devos studēt uz Latvijas Medicīnas akadēmiju. Sagādījās tā, ka drīz pēc augstskolas pabeigšanas šajā aptiekā vajadzēja otru darbinieku. Sāku strādāt kopā ar ilggadējo aptiekāri un Gaujienas vietējo iedzīvotāju Aīdu Putrāli. Viņa bija atsaucīga un pretimnākoša, palīdzēja iepazīt vietējo sabiedrību.

Ar laiku kļuva par šīs aptiekas vadītāju. Šoruden paliek divdesmit gadi, kopš strādāju šajā aptiekā.

Esmu dzimusi Valkas pusē, bet šeit izveidojās mana ģimene un Gaujienu saucu par savām mājām.

Pašlaik aptiekā strādājam divas farmaceites. Mana kolēģe Aija Barševska ir dzimusi Gaujienā un pēc daudziem citur nostrādātiem gadiem ir atgriezusies dzimtajā pusē.

Cik kilometru attālumā ir tuvākā aptieka? Vai mazās aptiekas šajā pusē var izdzīvot, ņemot vērā, ka visu laiku samazinās iedzīvotāju skaits mazpilsētās un reģionos. Kā tas ir šajā pusē?

Tuvākā aptieka ir Trapenē, bet tā strādā trīs darba dienas nedēļā. Lielākas aptiekas, kuras strādā katru darba dienu, ir Apē un Smiltēnē. Lai gan iedzīvotāju skaits samazinās, tomēr pagaidām varam pastāvēt un apkārtnes iedzīvotājiem esam vajadzīgi. Klienti mums brauc pat no Igaunijas, jo robeža atrodas 8 km attālumā. Ja nepieciešams, tālākie apmeklētāji ar mums sazinās, tad pasūtām visas nepieciešamās zāles savlaicīgi, lai atbraucot klientam nekas netrūktu.

Vai Gaujienā ir ģimenes ārsta prakse vai feldšera punkts?

Gaujienā kopš 1995. gada strādā ģimenes ārsts Jurijs Celenbergs. Pa šiem gadiem esam sastrādājušies. Ir gadījies pat tā, ka pacients nevar izlasīt ārsta rokrakstu, pie kāda speciālista dakteris ir vēlējies nosūtīt, mums aptiekā tad nākas atšifrēt daktera rakstīto. Ģimenes ārsts Gaujienā strādā visas darba dienas, arī aptieka ir pieskaņojusies viņa darba ritmam. Kādreiz strādājām sestdienās, bet nu jau pāris gadus vairs nestrādājam. Kad ārsts aiziet atvaļinājumā, tad arī klientu plūsma paliek rimtāka.

Kā papildināt zināšanas un vai darbojaties arī kādā farmācijas organizācijā?

Tā kā ik pa pieciem gadiem farmaceitiem ir jāatjauno sertifikāts, tad, lai to veiksmīgi izdarītu, ir jākrāj punkti. Iespēju robežās cenšamies apmeklēt dažādus izglītojošos seminārus, ko rīko farmaceitiem. Labs palīgs un informācijas avots ir vietne "evisit.lv", kur tiek ievietotas lekcijas gan ārstiem, gan farmaceitiem.

Esmu Latvijas Farmaceitu biedrības biedre. Arī Farmācijas arodbiedrība piedāvā apmeklēt dažādus profesionālos kursus. Tās biedrs gan neesmu, bet tas nekādi neierobežo apmeklēt viņu organizētos kursus.

Kādi ir dzīves un darba apstākļi Gaujienā un tās novadā?

Iedzīvotāju skaits pa šiem gadiem ir samazinājies un, lai gan ar šo gadu Gaujienā nav vairs vidusskolas, tomēr Gaujienā vēl joprojām ir divas pamatskolas, bērnu sociālās aprūpes centrs un mūzikas un mākslas skoliņa. Pieaugušie strādā gaterī, vietējos veikalos, brauc uz darbu Smiltēnē, Grundzālē. Daudzi atraduši darbu Igaunijā.

Kas jums pašai dod spēku un enerģiju?

Ar vīru dejojām Alūksnes precēto pāru deju kolektīvā "Jukums". Nu jau apmēram desmit gadus. Esam piedalījušies arī Dziesmu un deju svētkos.

Vai jūsu ģimenē ir kāds, kas jūsu profesiju varētu turpināt?

Ģimenē ir dēls, kas mācās 10. klasē, un meita, kas vēl mācās pamatskolā un par profesijas izvēli nedomā. Var jau būt, ka ar laiku iepatiksies.